

US23038195

Potvrzení o doručení dokumentu

Organizace: Ústavní soud

Základní údaje

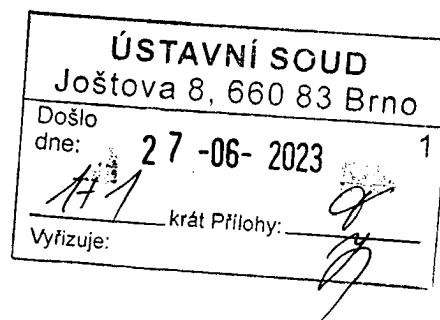
Číslo podání: US CKDP 0010015/23

Věc: P/ÚS 30/23

Doručeno: 27. 6. 2023 9:42:43

ID zprávy: DZ-183579

Email/DS: bykaigw

Odesílatel: Česká republika - Kancelář
Poslanecké sněmovny

K Rukám:

Do vlastních rukou: Ne

Spisová značka:

SP. Zn. Odesílatele:

Seznam validací

Výsledek	Soubor	Subjekt certifikátu	Vystavitel
Příloha je validní	PS2023-11787.pdf		
Neobsahuje žádné podpisy	PS2023-11787.pdf		
Podpis je platný	PrijataDZ.zfo	SERIALNUMBER=S906210, CN=Informační systém datových schránek - produkční prostředí, OU=Digitální a informační agentura, O=Digitální a informační agentura, OID.2.5.4.97=NTRCZ-17651921, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 4, O="Česká pošta, s.p.", OID.2.5.4.97=NTRCZ-47114983, C=CZ

Předchází

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
MARKÉTA PEKAROVÁ ADAMOVÁ
PŘEDSEDKYNĚ POSLANECKÉ SNĚMOVNY

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	27-06-2023 1
Vyřizuje: _____ krát Přílohy: _____	

V Praze dne 27. června 2023

K sp. zn. Pl. ÚS 30/23

čj.: PS2023/11187

Věc: Vyjádření Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky k návrhu skupiny poslanců na zrušení § 67ca zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 71/2023 Sb., § 8a zákona 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, ve znění zákona č. 71/2023 Sb., a § 2a zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2023 Sb.

Ústavnímu soudu
České republiky

v Brně

Předchází

Na základě žádosti Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 30/23 ze dne 7. června 2023, kterou zaslal soudce zpravodaj doc. JUDr. Jan Svatoň, přípisem doručeným Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky dne 7. června 2023, podávám k návrhu skupiny poslanců na zrušení § 67ca zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 71/2023 Sb., § 8a zákona 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, ve znění zákona č. 71/2023 Sb., a § 2a zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2023 Sb. (dále jen „napadená ustanovení“) v požadované lhůtě podle § 69 a v souladu s § 30 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, a § 29 odst. 1 písm. a) zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, za Poslaneckou sněmovnu toto

v y j á d ř e n í:

- I. Svým návrhem se skupina poslanců domáhá zrušení výše uvedených napadených ustanovení.
- II. Napadená ustanovení byla do právního řádu vložena zákonem č. 71/2023 Sb.

Návrh zákona byl předložen vládou Poslanecké sněmovně v 9. volebním období dne 20. února 2023 jako sněmovní tisk 392.

Na základě žádosti vlády předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky rozhodla, že předložený návrh zákona bude projednáván ve zkráceném jednání s vynecháním 1. čtení a přikázala návrh k projednání Výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu.

Výbor pro sociální politiku po projednání návrh zákona doporučil schválit a vydal dne 22. února 2023 usnesení doručené poslancům jako sněmovní tisk 392/1.

Poslanecká sněmovna dne 2. března 2023 konstatovala, že nadále existují podmínky pro projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání, kdy ze 171 přítomných poslankyň a poslanců 97 hlasovalo pro, zdržel se jeden a proti návrhu hlasovalo 73. Následně Poslanecká sněmovna rozhodla, že se k návrhu nepovede obecná rozprava, kdy pro vedení rozpravy ze 163 přítomných hlasovalo 70 pro, 18 se zdrželo a proti návrhu hlasovalo 75 poslanců.

Druhé čtení se uskutečnilo na 55. schůzi Poslanecké sněmovny ve dnech 3. a 4. března 2023.

V podrobné rozpravě byly podány pozměňovací návrhy, které byly rozeslány poslancům jako sněmovní dokument č. 2367.

Následné třetí čtení proběhlo také na 55. schůzi Poslanecké sněmovny dne 4. března 2023. Žádný pozměňovací návrh nebyl přijat a s návrhem zákona byl vysloven souhlas, kdy ze 169 přítomných poslankyň a poslanců bylo 95 pro a 74 poslankyň a poslanců bylo proti.

Návrh zákona byl postoupen Senátu dne 6. března 2023, který na své 8. schůzi dne 8. března 2023 návrh zákona schválil.

Zákon byl doručen prezidentovi republiky k podpisu dne 9. března 2023. Prezident republiky zákon podepsal dne 16. března 2023. Zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 20. března 2023 v částce 42.

III. Z výše uvedeného vyplývá, že zákon byl schválen potřebnou většinou poslanců Poslanecké sněmovny, podepsán příslušnými ústavními činiteli a řádně vyhlášen.

IV. Ústavní soud ve svém nálezu č. 88/2008 Sb. (čl. X) uvedl – cit. „Předsedové komor Parlamentu nejsou oprávněni samostatně tvořit vůli komory, protože ve vyjádření účastníka řízení jsou oprávněni jménem komory Ústavnímu soudu sdělit jen faktické a nesporné okolnosti projednávání návrhu zákona. Hodnocení napadaného zákona a polemika s návrhem na jeho zrušení Ústavním soudem nad tuto mez není již vyjádřením komory, nýbrž osobním názorem jejího předsedy.“. S přihlédnutím k tomu nelze dále uvedené považovat za vyjádření celé Poslanecké sněmovny, ale za mé osobní vyjádření, vyplývající z mého postavení jako předsedkyně Poslanecké sněmovny při vyhlášení stavu legislativní nouze a z povinností, které mám při jednání Poslanecké sněmovny o návrzích zákonů.

Podle § 99 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny (dále jen „zákon“) vyhlásí předseda Poslanecké sněmovny za stanovených podmínek na návrh vlády stav legislativní nouze na určitou dobu. Poslanecká sněmovna může stav legislativní nouze zrušit nebo omezit dobu, na níž byl vyhlášen. Z obsahu uvedeného ustanovení vyplývá, že předsedovi Poslanecké sněmovny nepřísluší rozhodnutí o tom, zda stav legislativní nouze na návrh vlády vyhlásí nebo nikoliv. Jestliže by tak učinil a stav legislativní nouze na návrh vlády nevyhlásil, nahradil by svým vlastním subjektivním rozhodnutím posouzení a rozhodnutí, které náleží podle § 99 odst. 1 a 4 zákona celé Poslanecké sněmovně. Stejným způsobem postupovali v minulosti i předchozí předsedové Poslanecké sněmovny a na návrh vlády stav legislativní nouze vyhlásili. V této souvislosti jsem tedy postupovala i podle dosavadní ustálené praxe v Poslanecké sněmovně. Při svém rozhodování o vyhlášení stavu legislativní nouze jsem si byla přitom vědoma i toho, jakým způsobem Ústavní soud v příslušných nálezech posuzoval v minulosti podmínky pro vyhlášení tohoto stavu, přičemž jsem přesvědčena, že můj postup v této věci byl s obsahem těchto nálezů v souladu.

Dále považuji za potřebné se vyjádřit k některým opatřením, která přijala sněmovní většina nebo já sama jako řídicí schůze Poslanecké sněmovny vůči snaze sněmovní opozice blokovat nebo oddalovat schválení předmětného zákona Poslaneckou sněmovnou.

Ústavní soud se rolí sněmovní opozice v legislativním procesu zabýval mj. ve svém nálezu č. 80/2011 Sb. [část V. B)], kde konstatoval, že sněmovní opozice má právo na přiměřené blokování nebo oddalování rozhodnutí přijímaných sněmovní většinou. Současně konstatoval, že za náležitý lze považovat jen takový legislativní proces, který umožňuje racionální diskurs, slyšení stran a otevřenou diskusi mezi zastánci konkurenčních názorů, včetně názorů menšinových. Podle citovaného nálezu je však vždy nezbytné hledat a posoudit rovnováhu mezi legitimními zájmy vládnoucí většiny a sněmovní opozice nebo menšiny. Na straně jedné by totiž nepřiznání některých práv opozici mohlo vést nejen k oslabení legitimacy výkonu moci, ale až k ohrožení demokratičnosti samotného politického systému. Na straně druhé přílišná míra a šíře garance jednotlivých práv parlamentní opozici může vést k jejich častému nadužívání až zneužívání ze strany opozice, což může mít za následek oslabení nebo znemožnění efektivního výkonu moci vládnoucí většinou. Parlamentní opozice je tak při užívání práv povinována k plnění role tzv. odpovědné a konstruktivní opozice.

Projednávání předmětného návrhu zákona bylo v Poslanecké sněmovně započato 28. února 2023 v 10.00 hod. a s některými omezenými přestávkami bylo ukončeno dne 4. března 2023 v 11.00

hod. Celkově se jednalo o dobu přibližně 95 hodin, po kterou byl tento zákon v Poslanecké sněmovně ve stavu legislativní nouze projednáván (po odečtení přestávek v jednání schůze byl tento zákon projednáván přibližně 67 hodin „čistého“ času). Prakticky po celou uvedenou dobu vystupovali jen zástupci sněmovní opozice, která tedy měla dostatek času k vyjádření svého stanoviska a výhrad k projednávanému zákonu. Po několika dnech jednání Poslanecké sněmovny však bylo zřejmé, že cílem opozice je absolutní blokování přijetí tohoto zákona. Z tohoto důvodu nezbylo, než aby sněmovní většina přistoupila k některým opatřením, která měla zajistit schválení tohoto zákona. Podle § 59 a 99 zákona se jednalo o omezení řečnické doby v rozpravách na dvakrát pět minut. Dále se Poslanecká sněmovna usnesla, že do této řečnické doby budou započítávány i faktické poznámky a že se tato doba bude vztahovat i na vystoupení poslanců s přednostním právem vystoupení podle § 67 zákona.

K tomu uvádím, že osobám s přednostním právem vystoupení nebyla odepřena možnost vystoupit kdykoliv a k čemukoliv, ale s ohledem na obstrukční jednání opozice a k délce projednávání navrhovaného zákona ve stavu legislativní nouze jim byla usnesením Poslanecké sněmovny určena stejná řečnická doba jako ostatním poslancům. Současně je třeba vzít v úvahu, že osoby s přednostním právem vystoupení z řad opozice mohly vystupovat před přijetím tohoto opatření po dobu několika hodin a měly tedy dostatek času na prezentaci svých názorů a stanovisek k projednávanému zákonu. Obstrukce opozice pak vyvrcholily obsazením řečnického pultu, což je nutné považovat za zcela nepřijatelný postup, popírající samotné principy parlamentní demokracie.

Dále považuji za potřebné se vyjádřit k tomu, že jsem připustila „jen“ osm protinávrhů k návrhu, aby Poslanecká sněmovna hlasovala o trvání stavu legislativní nouze v určitou pevně stanovenou dobu, a ostatní protinávry opozice jsem jako řídicí schůze nepřijala. Jsem přesvědčena o tom, že postupu opozice v této věci bylo nutné v zájmu zachování principů parlamentní demokracie čelit s tím, že další protinávry opozice by již byly zcela zjevným zneužíváním jejich práv. Pokud jde o omezení řečnické doby na dvakrát pět minut v rozpravách vedených podle § 99 odst. 4 a 5 zákona, je třeba uvést, že ačkoliv zákon vedení rozprav podle uvedených ustanovení výslovně neupravuje, byly rozpravy k trvání stavu legislativní nouze a ke zkrácenému jednání i v souladu s dosavadní praxí vedeny. Sněmovní opozice tedy měla i v rámci těchto rozprav dostatek času na vyjádření svých stanovisek a názorů. V okamžiku, kdy se však již nejednalo o přiměřené obstrukce, ale šlo již v podstatě o destrukci jednání Poslanecké sněmovny, nezbylo sněmovní většině než přijmout usnesením Poslanecké sněmovny omezení řečnické doby v těchto rozpravách na dvakrát pět minut.

Cílem všech výše uvedených opatření přijatých Poslaneckou sněmovnou bylo racionalizovat jednání Poslanecké sněmovny o projednávaném zákonu, čelit nepřiměřeným obstrukcím opozice a zajistit přijetí tohoto zákona sněmovní většinou. V této souvislosti jsem přesvědčena o tom, že sněmovní většina byla nejen oprávněna, ale za daného stavu již povinna zcela nepřiměřeným obstrukcím čelit a přijmout výše uvedená opatření. Jinak by mohlo dojít až k popření smyslu parlamentní demokracie a ke znemožnění efektivního výkonu moci vládní většinou. Pro úplnost dodávám, že mj. i na základě uvedených opatření došlo podle mého názoru k jednání mezi zástupci sněmovní většiny a opozice s cílem dospět k oboustranně přijatelnému řešení. Sněmovní většina přijala následně usnesení Poslanecké sněmovny, že se omezení řečnické doby na dvakrát pět minut nevztahuje na osoby s přednostním právem vystoupení, a opozice souhlasila s tím, že ke hlasování o pozměňovacích návrzích a o celém návrhu zákona bude přistoupeno dne 4. března 2023 v průběhu dopoledních hodin, což se také stalo.

Na základě výše uvedeného jsem přesvědčena, že sněmovní opozice měla při projednávání tohoto zákona dostatek času na vyjádření svých názorů a stanovisek a k porušení jejich práv z tohoto hlediska nedošlo.

V. Za tohoto stavu věci nelze než vyjádřit stanovisko, že zákonodárny sbor jednal v přesvědčení, že přijatý zákon je v souladu s Ústavou a naším právním řádem. Je na Ústavním soudu, aby v souvislosti s podaným návrhem skupiny poslanců na zrušení napadených ustanovení posoudil jejich ústavnost a vydal příslušné rozhodnutí.

Ing. Markéta Pekarová Adamová
předsedkyně Poslanecké sněmovny